

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt Primvm. Generalis coetus die sexto Iunij, in quo quinque articuli de vsu Eucharistiae proponuntur. Noua contentio hîc excitata de mansione, & promissio à Mantuano facta ad eam sedandam. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

merone & à Torres, pridie futura Sessionis. Sententiarum in eadem Sessione Varietas, & exitus. Qua Suavis considerat de illius Decretis, expensa. Mantuanus & Simonetta reconciliati. Philippi Regis litteræ, quibus à postulato ut Continuatio declaratur desistit, & Hispanos Præsules debortatur, ne caput de mansione urgeant. Documenta Legatis à Pontifice super eo data. Articuli minoribus Theologis propositi de Missæ sacrificio. Opera à Lansaco adhibita, ut Theologi & Episcopi à Gallia mitterentur. Litteræ Regina, quibus eos affirmat aduenturos, & prolationem petit, sed non obtinet. Profectio in Galliam Fabri Oratoris, eiusque litteræ ad Reginam. Præferuida Cæsaris postulata, ut Calix concederetur. Difficultates obiectæ, & temperamenta ad res superandas excogitata.

CAPVT PRIMVM.

Generalis cœtus die sexto Iunij, in quo quinque articuli de usu Eucharistiæ proponuntur. Noua contentio hîc excitata de mansione, & promissio à Mantuano facta ad eam sedandam. Archiepiscopus Lancianensis missus ad Pontificem à Legatis. Petitionum volumen, quod à Cæsare eius Oratores accipiunt, exhibendum Concilio. Huiusce rei executio per Præsides impedita.

1562.
 a 6. Iunij
 1562. in A-
 ctis Paleotti,
 & Arcis Ro-
 manæ, & in
 epistola Ia-
 drensis, 8. Iu-
 nij.

LEGATI, quod antea Hispanis sponderant imple-
 turi, biduo post Sessionem^a ad generalem cœtum Pa-
 tres aduocarunt, proposueruntque perpendendos à
 minoribus Theologis eosdem ipsos articulos, qui in
 promptu fuerant ut expendere in Concilio Iulij,
 cum repente solutum est. Hi erant quinque, ad usum Eucharistiæ
 spectantes.

An ex Diuino præscripto quilibet Christianus teneretur utramque
 speciem sumere in Eucharistiæ Sacramento.

An rationes, quibus Ecclesia Catholica adducta est ad Eucharistiæ
 præbendam laicis, & etiam Sacerdotibus non celebrantibus sub sola panis
 specie, adeò retinenda essent, ut nullo pacto usus Calicis ulli esset per-
 mittendus.

Si, ubi ex honestis causis, & charitati Christianæ consonantibus, æquum videretur concedere usum Calicis alicui nationi seu regno, habendum id esset sub quibusdam conditionibus, & sub quibus.

An accipiat aliquid minus qui vitur hoc Sacramento sub una tantum specie, quàm qui sub utraque.

An necessarium sit lege Diuinâ, hoc altissimum Sacramentum porrigere pueris, antequam ad usum rationis perveniant.

Dicerent Theologi, quid firmitate Fidei credendum, quid tamquam hæresis reiiciendum esset.

2 His propositis assensu sunt ij, qui ante Granatensem verba fecere. Sed hic cœpit dicere: Primum articulum in Synodo Constantiensiam fuisse definitum, adeoque novâ trutinâ non indigere, sed solum novâ confirmatione: reliquosque pariter ad eum manifestò patere, ut diurno labore opus non esset. Satius igitur sibi videri, ut illis ad iiceretur in eadem Sessione Sacramentum Ordinis, atque ut ita de mansione ageretur: mirum sibi esse, quòd illam ad legem Ecclesiasticam quidam redigerent: rationes, quæ ad id adducebantur, eò confesso indignas videri; ac proinde ab illis ipsis magis se confirmari in contraria sententia, validissima atque sanctissima, pro qua mori ipse minimè dubitasset: se non posse illius argumenti memoriam non sæpius reuocare, ob ingentia commoda quæ in eo animadvertebat; atque impatienter optare, ut res à Synodo definiretur, quòd inciperent palàm conspici fructus, quos ab eo sacrosancto conventu Christiana Respublica sibi pollicebatur.

3 Postremis hisce verbis vehementer commotus est Castanea Archiepiscopus Rossanensis, qui ex opposito arbitrabatur, nullam disputationem maiori futuram incommodo quàm ea, pro temporum conditione. Quare ubi loquendum ipsi fuit, acriter de quibusdam eonquestus est, qui & quæ de novo proponebantur tamquam levia despiciebant, cum tamen reuera essent eiusmodi, ut illi disputantium numero tempus deforet, & in singulis cœtibus studebant importunam illam controuersiam excitare, interrupto aliarum rerum processu maioris emolumenti: nec temperare sibi potuit, quòd minus id expromeret formulis acerbioribus, quàm opus fuisset consuetæ modestiæ suæ, & opportunitati illius negotij. Quapropter, ubi per prudentem dissimulationem ictu declinato telum in irritum cecidisset, per intempestiuum iracundiæ sensum eo repercussio effecit, ut ab eo vulnus infligeretur. Etenim inflammati à mordaci Castanæ sermone ij qui cum Granatensi in sententia mansionis

1562. concordēs erant, ac præfertim Beccarellus Archiepiscopus Ragusinus, Bartholomæus de Martyribus Bracarenſis, Callinus Iadrenſis, acerbis formulis confutarunt id quod rebantur cedere in reprehensionem offensionemque communem. Idcirco, prout mos est conuentibus qui ex pluribus conflantur, vbi plerique in dicenda ſententia non tam memoriã retinent quod initio propositum est, quàm quod postremo loco depromptum, destitutum penè fuit prius argumentum, excitatumque vniuersale ac feruidum certamen de eo quod Granatensis fortuitò dixerat.

Eà re commotus Mantuanus, præuidensque naufragia, quæ ac-
 cidere poterant ex improuifa illa fluctuum agitatione, si ea in pro-
 cellam ruere sineretur, blandã simul & ad maiestatem compositã
 ratione intercessit: Mirum sibi esse, quòd in argumentum tam
 alienum vellent eam disputationem inserere: se suosque collegas
 polliceri, ea de re suo loco nauiter actum iri, cum ad Sacramentum
 Ordinis deuentum esset: fidem ab illis habendam Cardinalibus,
 & eiusmodi conditionis, & Sedis Apostolicæ Legatis. Hoc pacto
 Gonzaga Patres ad rem reduxit, quamquam non omnino. Etenim
 Sanfelicius & Caselius laudarunt quòd Legati frangerent cre-
 brius quorundam audaciam, qui volebant in Episcoporum sub-
 sellis agere Præsides, perinde quasi plures quàm quinque Synodo
 præfiderent; Serigus verò Castellanensis Antistes, qui eo die, vice
 Massarelli ægrotantis, Concilio à secretis erat, palàm improba-
 uit eam primi Legati promissionem, ceu futuram plurimarum of-
 fensionum causam. Contrà verò Segouienſis Episcopus, Reatinus,
 & alij postulata iterarunt, vt declaratio de mansione quamprimùm
 conficeretur; simulque confutarunt castigationes habitas à Patri-
 bus modò nominatis in eos qui facultatem ac libertatem singulis
 in Concilio debitam vsurpauerant. Et sanè Mantuanus eo consilio,
 quo sibi persuaſerat excitas ibi turbas sedatum iri, paulò post alias
 in seipsum tum Tridenti tum Romæ concitauit; perinde ac si ni-
 mium sibi arrogasset, dum communi Legatorum nomine pollice-
 batur id quod nondum inter eos conuenerat, obstringeretque &
 ipsos & Pontificem ad rem expendendam, quam potius omit-
 ti optabant. Verùm plurimæ litteræ à se & à collegis simul ad
 Borromæum scriptæ, in quibus exponebant commune propositum
 reiiciendi illius examinis ad Ordinis Sacramentum, & responſio-
 nes redditæ, vbi Pontifex id consilij haud respuebat, sed alteru-
 trum committebat, vt nimirum aut rem sopiendam, aut protra-
 hendam curarent, satis Mantuano persuadere potuerunt, tacitum
 haberi

haberi consensum de huiusmodi promisso; præterquam quod ini- 1562.
quum est, in repentino discrimine eam in hominibus consilij præ-
stantiam postulare, quam præmeditatio ac tempus suppeditarent:
quemadmodum plane iniquum fuisset exigi in Virgilio ex tempore
præstantissima carmina, quæ in Æneide elaboravit.

5 Patribus igitur in memorato cœtu ad rem regressis, eorum aliqui
cum Guerrero sentiebant, primum ex quinque articulis esse omit-
tendum, quippe Constantiæ iam decisum. Sed Episcopus Quinque
Ecclesiarum dixit, multa post eam decisionem exagitata fuisse à re-
centioribus hæreticis, quæ illi obiectabantur, & opus esse, ut in illo-
rum abiectioe huius firmitas ostenderetur. De quo Galli pariter
conuenere, affirmantes, id plurimum profuturum ad multos in Fi-
de confirmandos: sed inde potissimum res promotæ, quod cogno-
uerit Synodus, eos ipsos articulos fuisse missos ad Concilium Iulij
à Carolo V. quod Germaniæ satisficeret, & tunc Patres consensisse,
illorum examen amplexatos.

6 Postridie huius conuentus Cæsariani detulerunt ad Præsides vo-
lumen quoddam^b, à Ferdinando ad se missum^c, ut Synodo trade-
rent: in quo re ipsa Cæsar obstabat, ne Continuatio declararetur:
querebatur de agendi ratione à Legatis adhibita: efflagitabat quam-
plurimas, easque grauissimas emendationes tum in Capite tum in
membris Ecclesiæ; & ut paucis dicam, liber ille complectebatur
magna ex parte sensus iniectos inexperto Religionis studio quo-
rumdam proborum, ab eorum arte, qui omnem impendebant ope-
ram ad eleuandam Synodi ac Præsidium dignitatem, splendorem-
que Pontificatus minuendum. Legati vehementer eo sunt com-
moti; cumque Archiepiscopo Pragensi ostendissent, quantâ tum
Concilij tum Cæsaris indignitate volumen illud conuentui tradere-
tur, eos cohortati sunt, ut tantisper suspenderent, dum ipsi per of-
ficia Nuntij Ferdinandum ab eo consilio dimouerent. Quin præ-
tereâ Muglitzius, eâ opportunitate quâ breui per dispositos equos
iturus erat ad suam Pragensem Ecclesiam, ut Regem Bohemiæ co-
ronaret, suscepit in se munus id Cæsari suadendi.

^b Litteræ Le-
gatorum ad
Borromæum,
8. & 10. Iu-
nij, & nar-
ratio Mu-
sotti.
^c 20. Maij
1562.

7 Verum enim in comperto esset, per media temperamenta neutri
partium satisfieri eo ipso tempore, quo Cæsar querebatur de Lega-
tis, quippe ad declarandam Continuationem paratis; necessarium
ipsi duxerunt, ut apud Philippum Regem illius declarationis mo-
ram excusarent, & litteras super ea re communi nomine ad eum
scripserunt. Operæpretium pariter existimarunt, ad Pontificem
legare cordatum hominem, negotiorum expertum, & de rebus

1562. probè doctum, qui videndum eius auribus exponeret, longè melius quàm litteræ oculis subiecissent, rerum præsentium statum, & futurarum apparatus: atque ad id selectus est Leonardus Marinus Dominicanus, Archiepiscopus Lanciani, nobilis Genuensis.

Hoc pacto qui summis in rebus ad commune bonum laborat, non modò communem plausum sibi polliceri non potest, sed opus habet se quasi vndique reum purgare.

C A P V T II.

Documenta à Legatis tradita Archiepiscopo Lancianensi de Synodi processu, ac de decisione articuli super mansione.

Quamquam fuisset vniuersè iniunctum Archiepiscopo, vt coràm edoceret Pontificem de cunctis rerum conditionibus; summa tamen documentorum, quæ tradita ipsi sunt, in duobus vertebaratur: quæ duo, quasi poli in illius sphaeræ motu, ab Altempio proponenda Pio dicebantur, si pro suscepto priùs consilio iturus ille fuisset ad Pontificem, vt ipsorum contumaciam excusaret. Alterum erat solutio, seu translatio Concilij; alterum, declaratio de mansione.

8. Iunij
1562.

De priori; Rumorem hîc increbuisse, quem alebant ex parte quidem litteræ Romæ scriptæ, nonnisi de hac Synodi dissolutione à Pontifice cogitari, ad imponendum intolerabili dispendio finem; ex parte verò crebri sermones, qui Tridenti habebantur, quò Synodus aut in præsentia terminaretur, aut aliò transferretur. Id Patrum compluribus necessarium videri, causantibus nonnullis, oportere Episcopos remitti ad ipsorum greges, quibus contagionis periculum imminabat sine Pastorum custodia; nonnullis, aliam stationem esse eligendam, cum ibi ampliùs consistere non liceret tum ob annonæ caritatem, quæ accessione exterorum intolerabilis euasisset, tum ob hospitiorum penuriam, quippe non angusta solum erant, sed cuncta iam occupata, vt ampliùs non superesset locus iis qui accessuri erant; tum etiam ob discrimen, quòd Patribus impendebat ex propinqua hæreticorum furentium potentia, qui nouis proscriptionibus irritati, ad arma conspirassent: adeoque iam multi Præsules consilium agitabant vnà inter se conueniendi, & communi nomine id postulandi.

Iam verò Pontificem super eo Præsides admonebant, cum Synodus duplici de causa coaluisset, vt Ecclesiam hæresi purgaret, eamque vt in moribus reformaret; non posse Pontificem ab incepto desin-